Imperatív programozás Bevezetés

Kozsik Tamás és mások

ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

A tárgy célja

- Fogalomrendszer
- Terminológia magyarul és angolul
- Tudatos nyelvhasználat
  - Imperatív programozás
  - Procedurális programozás
  - Moduláris programozás
- Részben: programozási készségek
- Linux és parancssori eszközök használata

Használt programozási nyelvek

- C
- Python

Outline

- Paradigmák és nyelvek
  - Alacsony szintű és magas szintű programozás
  - Programozási nyelvek történelme

Programozási nyelvek

- Ember-gép kommunikáció
- Ember-ember kommunikáció

Programozási paradigmák

Gondolkodási sémák, szükséges nyelvi eszközök

Például:

- Imperatív programozás
- Funkcionális programozás
- Logikai programozás
- Szekvenciális programozás
- Konkurens programozás
- Párhuzamos programozás
- Elosztott programozás

- Procedurális programozás
- Moduláris programozás
- Objektumelvű programozás
- Aspektuselvű programozás
- Komponenselvű programozás
- Szolgáltatáselvű programozás
- Szerződésalapú programozás

Gépi kód

```
FLE
 E^H<89>^D$èüÿÿÿ<89>Eô<80>Eô<83>è^A<89>D$^H<8b>E^L<89>D$^D$bE`E^H<89>^D$èüÿÿÿ<8b>Eô<8d>P
                                     å<83>1^P<8b>E^LÁà^B^CE^H<8b>^@<89
                        $èüÿÿÿÉÃU<89
  ·Eð^A<8b>EðÁà^B^CE^H<8b>^@;Eø^?^H<8b>Eð;E^P~ä<83>mô^A<8b>EðÁà^B^CE^H<8b>^@;Eø^?1<8b>Eð;Eô}4<8b>EðÁà^B^CE^
     <89>Eü<8b>EðÁà
                         \H<8b>UôÁâ^B^CU^H<8b>^R<89>^P<8b>EôÁà^B^CE^H<8b>Uü<89>^Pë<94><90><8b>E^LÁà^B^CE^H<8
Unsorted array is: 🖊 %d 🗛
Sorted array is: "@"GCC: (Ubuntu/Linaro 4.6.3-1ubuntu5) 4.6.3-@"T@"@"@"@"AR"A"| HAATALADADABAA
A WARRAS BERNERA (C. 1985) B. MERSAA LADADA (C. 1986) B. MERSAA LADADA (C. 1986) B. MERSA B. S. MERSA B. S. SETTAB S. SHSTAB S.
el.text^@.data^@.bss^@.rodata^@.comment^@.note.GNU-stack^@.rel.eh_frame^@^
ort.c\@main\@printf\@quickSort\@partition\@\@\@\@\@\@\@\@\A\E\@\@Z\@\@\&\
```


Assembly

```
quickSort:
.LFB1:
       .cfi_startproc
       pushl %ebp
       .cfi_def_cfa_offset 8
       .cfi_offset 5, -8
       mov1
           %esp, %ebp
       .cfi_def_cfa_register 5
       subl $40, %esp
       movl 12(%ebp), %eax
       cmpl 16(%ebp), %eax
       jge .L6
       movl 16(%ebp), %eax
       movl
              %eax, 8(%esp)
       movl
              12(%ebp), %eax
       mov1
              %eax, 4(%esp)
```


"Magas szintű" programozási nyelvek

- Fortran
- LISP
- Algol
- COBOL
- BASIC
- C

stb.

Modern, kényelmes nyelvek

- Python
- Haskell
- C++
- Java
- Ada

stb.

Ada Lovelace (Analytical Engine, Charles Babbage)

						Data.			Working Variables. Result Variables.													
2	Nature of Operation.	Variables acted upon.	Variables receiving results.	Indication of change in the value on any Variable.	Statement of Results.	IV1 0000 1	1V ₂ O 0 0 2	1V ₃ 0 0 0 4	*v.*	°V₃ ○ 0 0	°V. 000000000000000000000000000000000000	*V, O 0 0 0 0	€¥ã ○ 0 0 0 0 0	°V,	°V ₃₀	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	*V ₁₂ O O O O O	ov ₁₃	B ₁ in a declinal O A fraction.	B, in a decimal O A fraction.	$\begin{bmatrix} B_{g} & \text{lin a} \\ \text{decimal} \bigcirc \widetilde{\mathbb{A}} \\ \text{fraction.} \end{bmatrix}$	0 0 B ₇
2 3 3 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5	- + + +	$V_4 = iV_1$ $iV_5 + iV_1$ $iV_6 \Rightarrow iV_4$ $iV_{13} + iV_2$ $iV_{13} = iV_1$ $iV_8 = iV_1$	IV ₃₀	$\begin{cases} v_{v_{1}}^{v_{2}} = v_{4}^{v_{4}} \\ v_{1} = v_{1}^{v_{1}} \\ v_{2} = v_{3}^{v_{2}} \\ v_{1}^{v_{1}} = v_{1}^{v_{1}} \\ v_{2}^{v_{2}} = v_{4}^{v_{2}} \\ v_{1}^{v_{2}} = v_{2}^{v_{3}} \\ v_{2}^{v_{2}} = v_{3}^{v_{3}} \\ v_{2}^{v_{1}} = v_{3}^{v_{1}} \\ v_{2}^{v_{2}} = v_{3}^{v_{3}} \\ v_{3}^{v_{3}} = v_{3}^{v_{3}} \\ v_{4}^{v_{2}} = v_{3}^{v_{3}} \\ v_{1}^{v_{3}} = v_{3}^{v_{3}} \end{cases}$		1	2 2		2 n 2 n - 1 0	2 n 2 n + 1 0	2 n				 n – 1	$\begin{array}{c} 2n-1 \\ 2n+1 \\ 1 \\ 2n-1 \\ \hline 2 \\ 2n+1 \\ \hline \end{array}$		$= \frac{1}{2} \cdot \frac{2\pi - 1}{2\pi + 1} - \delta_{\phi}$				
,	+ × +	V ₁₂ +1V ₂ V ₁₂ +1V ₁₃	1V ₂ 3V ₁₁ 1V ₁₂ 2V ₁₃	(13 - 13)			2				2n	2 2			 		$B_1 \cdot \frac{2\pi}{2} = B_1 A$	$\left\{-\frac{1}{2}, \frac{2n-1}{2n+1} + B_1, \frac{2n}{2}\right\}$	B ₁			
3 4 5 6 7 7 8 8 9 9 0 1 1 2 2 3	+ + × + + × +	V ₁ + V ₇ 2V ₆ + 2V ₇ 2V ₆ + 2V ₇ 2V ₈ × 2V ₁₁ 2V ₈ - 1V ₁ 1V ₁ + 2V ₇ 2V ₆ + 2V ₇ 1V ₉ × 4V ₁₁ 1V ₂₂ × 2V ₁₁ 2V ₁₂ + 2V ₂	1V ₈	$ \begin{cases} 1V_6 = 2V_6 \\ 1V_1 = 1V_1 \\ 1V_1 = 1V_1 \\ 1V_1 = 1V_1 \\ 1V_2 = 2V_2 \\ 2V_2 = 2V_2 \\ 2V_3 = 2V_3 \\ 3V_1 = 4V_4 \\ 3V_1 = 1V_1 \\ 2V_2 = 3V_3 \\ 1V_1 = 1V_1 \\ 2V_2 = 3V_2 \\ 1V_1 = 1V_1 \\ 3V_2 = 3V_3 \\ 3V_3 = 3V_2 \\ 3V_3 = 3V_3 \\ 3V_3 = 3V_3$	$ \begin{array}{c} = 2 n - 1 \\ = 2 n + 1 \\ = 2 n - 1 \\ = 2 n - 1 \\ = 3 n - 2 \\ = 3 n - 2 \\ = 2 n - $	1 1					2 n - 1 2 n - 1 2 n - 5	3 3 4 4 4	2n-1	2n-1 4 0 	 	1	B ₂ A ₂	$\left\{ A_2 + B_1 A_1 + B_2 A_3^{\prime} \right\}$		B ₃		
ı			la.	[(4V ₁₀ =4V ₁₁)				1	1	1	1	1	1	12-12	1	ty-three.	. 3		Total Control		1	1
24			V ₂₄	1V1 = 1V1	= B ₇ = * + 1 = 4 + 1 = 5 by a Variable-card. by a Variable card.	1	-	n+1		-	0	0	-	-					1			-

Augusta Ada King, Countess of Lovelace (née Byron, 1815–1852)

Kozsik Tamás és mások (ELTE)

Bevezetés

A programozás őskora

- Fizikai huzalozás (pl. ENIAC, 1945)
- Gépi kód (Neumann-architektúra, 1945)
- Assembly (1949–)
- Magas szintű programozási nyelvek
  - Plankalkül (Konrad Zuse, 1942–1945)
  - Fortran (John Backus et al., 1954)
  - LISP (John McCarthy, 1958)
  - Algol (1958, 1960, 1968)
  - COBOL (1959)
  - BASIC (Kemény–Kurtz, 1964)

Néhány fontos nyelv

- Simula-67 (Dahl-Nygaard, 1967)
- Pascal (Niklaus Wirth, 1970)
- C (Dennis Ritchie, 1972)
- Ada (1980)
- SQL (Chamberlin–Boyce, 1974)
- C++ (Bjarne Stroustrup, 1985)
- Eiffel (Bertrand Meyer, 1986)
- Erlang (Armstrong-Virding-Williams, 1986)
- Haskell (1990)
- Python (Guido van Rossum, 1990)
- Java (James Gosling, 1995)
- JavaScript (Brendan Eich, 1995)
- PHP (Rasmus Lerdorf, 1995)
- C# (2000)
- Scala (Martin Odersky, 2004)

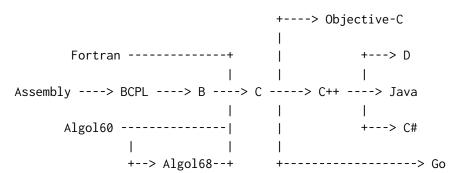

Legnépszerűbb nyelvek (2018. szeptember, TIOBE-index)

Sep 2018	Sep 2017	Change	Programming Language	Ratings	Change
1	1		Java	17.436%	+4.75%
2	2		С	15.447%	+8.06%
3	5	^	Python	7.653%	+4.67%
4	3	•	C++	7.394%	+1.83%
5	8	^	Visual Basic .NET	5.308%	+3.33%
6	4	~	C#	3.295%	-1.48%
7	6	~	PHP	2.775%	+0.57%
8	7	•	JavaScript	2.131%	+0.11%
9	-	*	SQL	2.062%	+2.06%
10	18	*	Objective-C	1.509%	+0.00%
11	12	^	Delphi/Object Pascal	1.292%	-0.49%
12	10	~	Ruby	1.291%	-0.64%
13	16	^	MATLAB	1.276%	-0.35%
14	15	^	Assembly language	1.232%	-0.41%
15	13	~	Swift	1.223%	-0.54%
16	17	^	Go	1.081%	-0.49%
17	9	*	Perl	1.073%	-0.88%
18	11	*	R	1.016%	-0.80%

A C nyelv kialakulása

A C nyelv fejlődése

- 1969 Ken Thompson kifejleszti a B nyelvet (egy egyszerűsített BCPL)
- 1969 Ken Thompson, Dennis Ritchie és mások elkezdenek dolgozni a UNIX-on
- 1972 Dennis Ritchie kifejleszti a C nyelvet
- 1972-73 UNIX kernel-t újraírják C-ben
- 1977 Johnson Portable C Compiler-e
- 1978 Brian Kernighan és Dennis Ritchie: The C Programming Language könyve
- 1989 ANSI C standard (C90) (32 kulcsszó)
- 1999 ANSI C99 standard (+5 kulcsszó)
- 2011 ANSI C11 standard (+7 kulcsszó)
- 2018 C18 ISO/IEC standard

Mi alapvetően az ANSI C-t, azaz a C90-et fogjuk használni.

A Python nyelv kialakulása és fejlődése

- Inspiráció: ABC, ALGOL 68, APL C, C++, CLU, Dylan, Haskell, Icon, Java, Lisp, Modula-3, Perl, Standard ML
- 1990 Guido van Rossum
- 2000 Python 2.0
- 2008 Python 3.0

Mi a python3-at fogjuk használni, az iparban nagyon sok a python2.7.

